

3231 A**Second B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2015****DRAVYAGUN VIGYAN – I**

Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions:**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) **Draw** diagrams wherever **necessary**.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question Paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A

1. थोडक्यात उत्तरे लिहा (सहापैकी पाच) :

(5x3=15)

Short answer questions (any five out of six) :

- a) द्रव्यलक्षण स्पष्ट करा.
Explain 'dravyalakshan'.
- b) शीत गुणाची व्याख्या व कर्म लिहा.
Write definition and karma (action) of sheeta guna.
- c) लघुपंचमूलातील द्रव्यांची शास्त्रीय नावे लिहा.
Write the latin names of dravya mentioned in Laghupanchamoola.
- d) चरकोक्त 'श्वयथुहर महाकषाय'ची व्याख्या लिहून द्रव्ये लिहा.
Write definition of 'Shvayathuhar Mahakashay' and dravya mentioned in it.
- e) अष्टविधवीर्यवाद थोडक्यात लिहा.
Write 'Ashtavidhviryavad' in brief.
- f) खालील द्रव्यांचे शोधन लिहा :
1) लांगली 2) हिंगु
Write purification of the following drugs :
1) Langali 2) Hingu

P.T.O.

3231 A

-2-

2. थोडक्यात उत्तरे लिहा (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer question (any six out of seven) :

a) दोषकर्मभेदाने द्रव्यवर्गीकरण सोदाहरण लिहा.

Write classification of dravya according to 'Doshakarmabhed' and give examples.

b) विपाकाचे तारतम्य स्पष्ट करा.

Explain grades of vipaka.

c) राजनिघण्टु सविस्तर माहिती लिहा.

Write in detail about 'Rajnighantu'.

d) प्रभाव निरुक्ति, लक्षण लिहून प्रभावाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

Write etymology (Nirukti), lakshan of prabhav and explain 'Prabhav swarup'.

e) खालील द्रव्यांमध्ये कोणत्या द्रव्यांचे अपमिश्रण केले जाते ते लिहा :

1) कंपिल्लकचूर्ण

2) केशर

3) मधु

4) अतिविषा

5) गुग्गुळ

Write adulterants of the following drugs :

1) Kampillakchurna

2) Keshar

3) Madhu

4) Ativisha

5) Guggul

f) लवणरसाची लक्षणे व गुणकर्म लिहा.

Write Lakshana and gunakarma of lavanrasa.

g) आधुनिक शास्त्रानुसार द्रव्य कार्मुकता लिहा.

Explain the mechanism of action of drugs according to modern science.

-3-

3231 A

SECTION – B

3. सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four) :

a) गुणवर्गीकरण लिहून परादि गुण विस्तृतपणे लिहा.

Write classification of guna and describe 'Paradi guna' in details.

b) खालील मुद्द्यांच्या आधारे मधुर रसाचे सविस्तर वर्णन करा - उत्पत्ति, लक्षण, गुण, कर्म, अतियोग लक्षणे, स्कंध आणि रसकर्मापवाद.

Write detail description of Madhur rasa on the basis of following points – Utpatti, Lakshan, Guna, Karma, Atiyog lakshan, Skandh and Rasakarmapavad.

c) खालीलपैकी कोणत्याही तीन कर्मांचे सविस्तर वर्णन करा :

1) भेदन

2) प्रमाथि

3) स्तंभन

4) अभिष्यंदि

Explain any three karmas in detail :

1) Bhedan

2) Pramathi

3) Stambhan

4) Abhishyandi

d) खालीलपैकी कोणत्याही तीन ॲन्टि-मलेरियल द्रव्यांची विस्तृत माहिती लिहा :

1) क्विनाईन

2) क्लोरोक्विन

3) प्रायमाक्विन

4) मेफ्लोक्विन

Describe in detail any three of the following antimalarial drugs :

1) Quinine

2) Chloroquine

3) Primaquine

4) Mefloquine

A 1838

-3-

SECTION - B

(3x12=36)

3. पञ्चम तन्त्र (पञ्चम तन्त्र) :

Long answer question (any three out of four) :

(a) पञ्चम तन्त्र का विवरण दीजिए।

Write classification of guns and describe 'Pari gun' in detail.

(b) पञ्चम तन्त्र का विवरण दीजिए। पञ्चम तन्त्र का विवरण दीजिए। पञ्चम तन्त्र का विवरण दीजिए।

Write detail description of Mithun rasa on the basis of following points - Upak, Lakshya, Gun, Karma, Atiyog lakshya, Skandh and Rasakarmavayad.

(c) पञ्चम तन्त्र का विवरण दीजिए। पञ्चम तन्त्र का विवरण दीजिए।

(1) पञ्चम तन्त्र का विवरण दीजिए।

(2) पञ्चम तन्त्र का विवरण दीजिए।

Explain any three rasas in detail :

(1) Panchan

(2) Panchan

(3) Panchan

(1) Panchan

(2) Panchan

Describe in detail any three of the following antimalarial drugs :

(1) Quinine

(2) Chloroquine

(3) Mefloquine

3231B

**Second B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2015
DRAVYAGUN VIJNYAN – II**

Duration: 3 Hours

Total Marks: 90

- Instructions:** 1) Use **blue/black** ball point pen only.
2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
3) **All** questions are **compulsory**.
4) The number to the **right** indicates **full** marks.
5) Draw diagrams **wherever** necessary.
6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A**(45 Marks)**

1. Short answer questions (any five out of six) :

(5×3=15)

a) अर्जुन, पुनर्नवा व हरिद्रा या द्रव्यांचे लॅटिन नाव, रासायनिक संघटन व प्रमुख कर्म लिहा.

Write the Latin name, chemical composition and karma of Arjuna, Punarnava and Haridra.

b) हिंगू व पिप्पली या द्रव्यांचे पर्याय नामकरण आधार व अर्थासह लिहा.

Give the synonyms of Hingu and Pippali on the basis of nomenclature and meaning.

c) खालील द्रव्यांचे पंचकर्मातील उपयोग लिहा :

एरंड, निर्गुण्डी, त्रिवृत.

Describe the usefulness of following dravyas in Panchakarma :

Eranda, Nirgundi, Trivrut.

d) बाह्य उपयोग वर्णन करा - बाकुची, कुमारी.

Explain external therapeutic applications of Bakuchi and Kumari.

P.T.O.

a) अणु, पुनर्वा व रस

b) 3231B
हिंदी प्रश्न

a) बावू-2 गुण

e) कम्पिल्लक या द्रव्याचे शास्त्रीय नाव, फॅमिली, शुद्धी लिहा.

Write the botanical name, family and shodhan of Kampillaka.

f) भूम्याम्लकी या द्रव्याचे स्वरूप, रसपंचक व रोगघ्नता लिहा.

Write the swaroota, rasapanchaka and rogaghata of Bhumyamlaki.

2. Short answer questions (any six out of seven) :

(6×5=30)

a) 'चंदन' या वनस्पतीचे रसपंचक लिहून बाह्य व आभ्यंतर कर्म स्पष्ट करा.

Describe external and internal uses of 'Chandan' with rasapanchaka.

b) 'एरंड' चे आमवातनाशन कार्य स्पष्ट करा.

Explain Amavatanashan Karya of 'Eranda'.

c) 'रसोन' या द्रव्याचे प्रयोज्यांगानुसार रस लिहून रोगघ्नता स्पष्ट करा.

Write the different rasa of 'Rason' according to prayogyanga and explain rogaghata.

d) 'कुटकी' या द्रव्याचे रसपंचक लिहून 'कामला' व्याधीवरील कर्म स्पष्ट करा.

Write the rasapanchaka of 'Kutaki' and its action on 'Kamala' vyadhi.

e) 'मंजिष्ठा' या द्रव्याचे पर्याय, उत्पत्तीस्थान, कल्प व आमयिक प्रयोग लिहा.

Write the synonyms, utapattisthan, kalpa and amayik prayoga of 'Manjistha'.

f) पुनर्नवा व गोक्षुर यांचे मूत्रलकर्म स्पष्ट करा.

Explain the diuretic action of punarnava and Gokshura.

g) 'गुगुलु' या द्रव्याचे भावप्रकाशोक्त प्रकार, संगृहण, शोधन व कल्प लिहा.

Write the types according to bhavaprakash, collection, purification and formulations of 'guggulu'.

SECTION - B

(45 Marks)

3. Long Answer questions :

(3×15=45)

a) 'हरीतकी' या द्रव्याचे गण, कुल, शास्त्रीय नाव, स्वरूप, रसपंचका, दोषघ्नता, रोगघ्नता इ. मुद्द्यांच्या आधारे सविस्तर वर्णन करा.

Write in detail regarding 'Haritaki' with the help of following points -
gana, kula, scientific name, botanical description, rasapanchaka, doshaghata, rogaghata etc.

- b) 'आरग्वध' या द्रव्याचे गण, कुल, शास्त्रीय नाव, स्वरूप, रसपंचक दोषघ्नता, रोगघ्नता इ. मुदद्यांच्या आधारे सविस्तर वर्णन करा.

Write in detail regarding 'Aragwadha' with the help of following points –
gana, kula, scientific name, botanical description, rasapanchaka, doshaghata, rogaghata etc.

- c) 'अतिसार' या व्याधीवरील कार्य करणाऱ्या तीन द्रव्यांची कार्मुकता स्पष्ट करा.

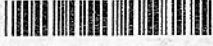
Explain the action of any three drugs in 'Atisara'.

- d) खालील द्रव्यांची कर्म स्पष्ट करा :

- गुडूची चे रसायन कर्म
- शतावरी चे स्तन्यजनन कर्म
- अश्वगंधा चे वाजीकर कर्म.

Explain the following karmas :

- Rasayana karma of Guduchi
- Stanyajanana karma of Shatavari
- Vajikar karma of Ashwagandha.

3232 A**Second B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2015
RASASHASTRA EVAM BHAISHAJYA KALPANA – I**

Duration: 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A (45 Marks)**1. Short answer question any five out of six : (5×3=15)****a) रत्न व गृह संबंध लिहा.**

Explain relation between Ratna and Graha.

b) मुग्धरस घटकद्रव्ये, निर्माण, उपयोग लिहा.

Describe ingredients, manufacturing process and uses of Mugdharas.

c) सप्तकंचूक दोष वर्णन करा.

Explain Saptakanchuka dosha.

d) त्रिभुवनकिर्तीरस घटकद्रव्ये, निर्माण, उपयोग लिहा.

Describe ingredients, manufacturing process and uses of Tribhuvankirtiras.

e) माक्षिक शोधन, मारण लिहा.

Describe Shodhan and Maran of Makshika.

f) धातूंचे सामान्य शोधन लिहा.

Explain Samanya Shodhana of metal.

P.T.O.

3232 A

2. मासिक शोधन-मार्ग
-2. विधातुंचे सामान्य शोधन.

2. Short answer questions (any six out of seven) : (6×5=30)

a) पारद अष्टसंस्काराची नावे लिहून स्वेदन संस्कार वर्णन करा.

Write the names of Ashtasamskaras of Parad. Explain Swedan Samskara.

b) उपरसांची नावे लिहून गंधकाचे प्रकार व शोधन लिहा.

Write the names of Uparasa and write types and Shodhan of Gandhaka.

c) परिभाषा लिहा :

a) मृतलोह

b) सत्वपातन

c) अमृतीकरण

Describe define of

a) Mritaloha

b) Satvapataana

c) Amrutikarana

d) सुधावर्गातील द्रव्यांची नावे लिहून शंख मारण सविस्तर लिहा.

Write the names of Sudhavarga. Explain Shankha Maran.

e) ताम्र दोष व ताम्र शोधन लिहा.

Describe Dosha of Tamra and Shodhan process of Tamra.

f) शिलजतुचे प्रकार, ग्राह्याग्राह्यत्व व शोधन विधी लिहा.

Explain types, grahyagrahytva, shodhan process of shilajatu.

g) रससिंदूर घटकद्रव्ये, निर्माण, उपयोग लिहा.

Describe - ingredients, manufacturing process and uses of Rasasindura.

SECTION – B

(45 Marks)

3. Long answer question (any three out of four) :

(3×15=45)

a) महारसाची नावे लिहून अभ्रकाचे पर्याय, प्रकार, शोधन, मारण, लोहितीकरण मात्रा व उपयोग सविस्तर वर्णन करा.

Write the names of Maharasa. Explain synonymes, types, shodhana, marana, lohitikaran dose and uses of Abhraka in details.

b) कुपीपक्व रसायन वर्णन करून, समीरपन्न घटकद्रव्ये निर्माणविधी मात्रा व उपयोग सविस्तर वर्णन करा.

Explain Kupipakva Rasayan. Explain ingredients, manufacturing process, dose and uses of Sameerpannag ras.

c) खालील कल्पांचे घटकद्रव्ये, निर्माण, भात्रा व उपयोग लिहा :

- a) सूतशेखर रस
- b) प्रवालपंचामृत
- c) सुवर्णमालिनी वसंत

Write ingredients, manufacturing process, dose and uses of following Kalpas.

- a) Sutshekhar Ras
 - b) Pravalpanchamruta
 - c) Suvarnamalini vasanta
- d) पुट परिभाषा, पुट प्रयोजन, प्रकार लिहून महापुट व Electric muffle furnace वर्णन करा.

Define definition of puta, importance, types of puta and Explain Mahaputa and Electric Muffle furnace.

3232 B**Second B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2015
RASSHAstra EVUM BHAISHAJYA KALPANA – II**

Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A

1. Short answer questions (any five of six) :

(5×3=15)

a) वनस्पती संग्रह कालाचे वर्णन करा.

Describe Vanaspati Sangrah Kala.

b) आश्र्योतन म्हणजे काय ? आश्र्योतनाचे प्रकार लिहा.

What is Ashchyotana ? Write types of Ashchyotana.

c) सितोपलादि चूर्णाचे घटकद्रव्ये व उपयोग लिहा .

Write ingredients and uses of Sitopaladi Churna.

d) गुडूची घन निर्माण विधी व उपयोग लिहा.

Write uses and nirmanvidhi of Guduchi ghana.

e) सिक्थ तैळ निर्माण विधी व उपयोग लिहा.

Write nirman vidhi and uses of Siktha taila.

f) नस्याचे प्रकार लिहा.

Write types of Nasya.

P.T.O.

१. वनस्पती संग्रह काल

८. आशुतोचन ? प्रकार

८. सितोपलादि द्य/उ

१. गुडूची घन नि/उ

८. सिन्धुतैल नि/उ

१. मस्याचे प्रकार

3232 B

2. Short answer questions (any six out of seven) :

(6×5=30)

a) हिम कल्पनेचे वर्णन करून तिच्या उपकल्पांची नावे लिहा.

Describe Hima Kalpana and write names of its Upkalpanas.

b) श्नेहपाक भेद लिहून श्नेह सिद्धी लक्षणे लिहा.

Write Snehapakabheda and Sneha Siddhi Lakshanas.

c) नारिकेल लवण निर्माणविधी व उपयोग लिहा.

Write Nirmanvidhi and uses of Narikel Lavan.

d) उपनाह म्हणजे काय, अतसी उपनाहाचे वर्णन करा.

What is Upanaha ? Describe Atasi Upanaha.

e) पथ्यकल्पना म्हणजे काय ? युष व कृशरा कल्पनेचे वर्णन करा.

What is Pathyakalpana ? Describe Yusha and Krushara Kalpana.

f) लक्षारासा निर्माण विधी व उपयोग लिहा.

Write Nirmanvidhi and uses of Laksharasa.

g) प्रमथ्या व मंथ कल्पनेचे वर्णन करा.

Describe Pramathya and Mantha Kalpanas.

SECTION – B

3. Long answer questions (any three out of four) :

(3×15=45)

a) संधान कल्पनेचे भेद लिहून सुक्ता संधान कल्पनेचे प्रकार लिहा. कुमारी आसवाचे घटक द्रव्ये मात्रा व उपयोग लिहा.

Write types of Sandhan Kalpana and types of Shukta Sandhan Kalpana. Write ingredients, matra and uses of Kumaryasava.

b) औषधी निर्माण शाळेचे प्राचीन व अर्वाचीन (GMP) शास्त्रानुसार वर्णन करा.

Describe Aushadhi Nirman Shala according to ancient and modern (GMP) aspect.

c) पंचविध कषाय कल्पनेचे महत्व स्पष्ट करून फांट व कल्क कल्पनेचे वर्णन करा.

Explain importance of Panchvidh Kashay Kalpana and Describe Phanta and Kalka Kalpana.

d) खालील औषधी कल्पांची घटक द्रव्ये निर्माणविधी व उपयोग लिहा :

1) अर्क लवण

2) नारायण तैल

3) पुनर्नवा मंडूर

4) आरोग्यवर्धनी वटी

5) सुतशेखर रास,

Write ingredients, Nirmanvidhi and uses of following Aushadhi Kalpas.

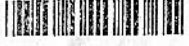
1) Arka Lavan

2) Narayan taila

3) Punarnava Mandura

4) Aarogyavardhini Vati

5) Sortsekhar Ras.

3233

Second B.A.M.S. (2012) Examination, Summer 2015
AGADTANTRA, VYAVAHARAYURVED EVUM VIDHIVAIDYAK

Total Duration : Section A + B = 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions:** 1) Use **blue/black** ball point pen only.
2) **Do not** write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an **attempt** to resort to unfair means.
3) **All** questions are **compulsory**.
4) The number to the **right** indicates **full** marks.
5) Draw diagrams **wherever** necessary.
6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question Paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A

1. Short answer questions (**any five** out of six) :

(5×3=15)

- a) जीर्ण पारद विषाक्तता लक्षणे.
Manifestation of chronic mercury poisoning.
- b) शवोत्खनन.
Exhumation.
- c) न्यायालयांचे प्रकार व त्यांचे अधिकार.
Types of courts and their powers.
- d) विषसंकट.
Vishsankat.
- ✓ e) मृत्युपूर्व दग्ध व मृत्युत्तर दग्ध यातील फरक.
Difference between antimortem and post-mortem burns.
- f) गरविष.
Garavisha.

P.T.O.

3233

2. Short answer questions (any six out of seven) :

a) नॉदणीकृत वैद्यकीय व्यावसायिकांचे कर्तव्ये लिहा.

Write duties of registered medical practitioner.

b) वंध्यत्वाची व्याख्या लिहून स्त्रियांमधील वंध्यत्वाची कारणे स्पष्ट करा.

Write definition of sterility and explain causes of sterility in female.

c) मिथेनॉल विषलक्षणे व चिकित्सा लिहा.

Manifestation and management of Methenol.

d) मरणोत्तर रंजन.

Postmortem lividity.

e) आधुनिकानुसार विषाचे वर्गीकरण उदाहरणासहित लिहा.

Write the classification of poison with examples according to modern science.

f) वृश्चिकाचे मुख्य प्रकार लिहून आधुनिकानुसार वृश्चिकदंश चिकित्सा लिहा.

Write the main types of scorpion and management of scorpion bite/sting.

g) मनोरुग्णाच्या दिवाणी जबाबदाऱ्या स्पष्ट करा.

Explain civil responsibilities of Insane.

SECTION – B

3. Long answer questions (any three out of four) :

(3×15=45)

a) अहिफेनाची मारकमात्रा, मारककाळ, विषलक्षणे व चिकित्सा सविस्तर लिहा.

Write in detail fatal dose, fatal period, poisonous symptoms and treatment of opium/ahipheana.

b) जखमांचे प्रकार लिहून छिन्नव्रण सविस्तर लिहा.

Write the types of injuries and write in detail incised wounds.

c) आधुनिक शास्त्रानुसार विषचिकित्सेचे सामान्य सिद्धान्त लिहून अशोषित विषाचे निर्हरण कसे करतात ते सविस्तर लिहा.

Write general principles of management of poisoning according to modern science and describe the removal of unabsorbed poison in detail.

d) व्यक्तीची ओळख म्हणजे काय ? वयाचे न्यायवैद्यकीय महत्व सविस्तर लिहा.

What is personal identification ? Write in detail medico-legal aspect of age.

03231 A

**Second B.A.M.S. (2012), Winter 2015
DRAVYAGUN VIGYAN – I**

Duration: 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) **Do not** write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A**(45 Marks)**

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

Short answer question (any five out of six) :

(5×3=15)

- a) चरकोक्त गणांची दोन वैशिष्ट्ये सांगून 'शोथहर' गणातील द्रव्ये लिहा.
Give the two features of Charakokta gana and write ingredients of 'Shothahar gana'.
- b) प्रशस्त भेषजाचे चार गुण लिहा (चरकमते). *अदुना, ओषध, अनेक, मीन*
Write four guna of Ideal medicinal drugs (According to Charak).
- c) 'वीर्य' निरुक्ती लिहून 'वीर्य' स्वरूप थोडक्यात लिहा.
Write Etymological derivative of virya and write in brief about Swarupa of virya.
- d) 'पंचकोल' मधील घटक द्रव्ये व गुणधर्म लिहा.
Write ingredients and properties of 'Panchakola'.
- e) अनुपानाची व्याख्या लिहून चिकित्सेतील महत्त्व वर्णन करा.
Write definition of Anupan and its importance in chikitsa.
- f) 'अभ्यास' गुणाचे वर्णन करा.
Write about 'Abhyas' guna.

P.T.O.

03231 A

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

Short answer question (any six out of seven) :

(6×5=30)

- a) विरुद्ध द्रव्याची संकल्पना उदाहरणा सहीत लिहा. *मान - गुण - धर्म*
Write concept of Viruddha Dravya with examples.
- b) भावप्रकाश निघण्टूचा कर्ता, काल व वर्ग लिहा.
Write name of Author, Kala and Varga of Bhavaprakash Nighantu.
- c) 'लवणरसाच्या' अतिसेवनाची लक्षणे लिहा.
Write the Atisevan lakshanas of 'Lavan Rasa'.
- d) द्रव्यशोधनाच्या कोणत्याही दहा विधि स्पष्ट करा.
Explain any ten methods of drug purification.
- e) 'औदभिद् द्रव्याचे' वर्गिकरण सविस्तर लिहा.
Explain in detail classification of 'Auodbhithe dravya'.
- f) 'विचित्र प्रत्ययारब्ध' म्हणजे काय ? सोदाहरण स्पष्ट करा.
What is vichitra pratyayarabdh ? Explain with suitable examples.
- g) 'अॅनालजेसिक' बाबत सविस्तर लिहा.
Write in brief regarding 'Analgesics'.

- व) गण
ब) प्रश्न भू
क) वीर्य
द) पंचगुले
e) कृपान
f) शब्दास

SECTION – B

(45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

Long answer question (any three out of four) :

(3×15=45)

- a) 'तिक्त रस' उत्पत्ती, लक्षणे, गुणधर्म, अतियोग लक्षणे, रसकर्मापवाद व स्कंध सविस्तर लिहा.
Write in detail about 'Tikta Ras' with utpatti, lakshana, gunadharma, atiyoga lakshana, rasakarma pavada and skandha.
- b) खालील कर्मांचे वर्णन लिहा.
i) संशमन ii) लेखन iii) ग्राही iv) अनुलोमन v) भेदन
Explain the following karma.
i) Sanshaman ii) Lekhan iii) Grahi iv) Anuloman v) Bhedan
- c) आधुनिक व आयुर्वेद शास्त्रातील भैषज्यकाल वर्णन करा.
Explain time of drug administration in Alopthy and Ayurved Sciences.
- d) आधुनिक शास्त्रातील कोणत्याही तीन रक्तभारशामक द्रव्यांची कार्मुकता स्पष्ट करा.
Explain the action of any three Antihypertensive drugs in Modern Science.

03231 B

**Second B.A.M.S. (2012), Winter 2015
DRAVYAGUN VIGYAN – II**

Duration: 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) **Do not** write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full marks**.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A**(45 Marks)****1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच)****(5×3=15)**Short answer question (**any five** out of six) :

a) 'सनायपत्राचे' लॅटिन नाव सांगून विरेचन-कार्य स्पष्ट करा. *C. angu.* **MTLSM** *सना, सुरु, अन्तर्लक्षण, वृत्त, 1-3gm.*
Write latin name of Sanaypatra and explain its virechan karma.

b) 'पलाश' द्रव्याचे गुणधर्म सांगून प्रयोज्य अंगासह उपयोग लिहा. *KTKS-URK.*
Write gunadharm of palash and explain its uses with Prayojya Anga.

c) भूम्यामलकीचे स्वरूप व अन्नवह स्रोतसावरील कार्य लिहा. *न. ज. अक्षोरोपण, वृत्तानि.*
Write external morphology of Bhumyamalaki and its action on Annavaah strotas.

d) 'आर्द्रक' व 'सुठ' यांच्या गुणधर्मातील फरक स्पष्ट करा. *गुणधर्म K/URK K/URK अन्न, विष*
Write the difference in gundharma of Ardrak and Suntha.

e) 'आकारकरभ' या वनस्पतीचे कुल, लॅटिननाव, तीन पर्यायी नावे व मात्रा लिहा. *6.2 - 0.75gm*
Write family, latin name, 3 synonyms and dose of Aakarkarbha.

f) 'नारिकेल' या वनस्पतीचे पर्यायी नावे, उपयुक्तांग दोषघ्नता व प्रमुख कर्म लिहा. *V P2115m 2.2m कला फुटू नारिकेल*
Write synonyms, useful parts, Doshagnata and main action of Narikel (Coconut).

P.T.O.

(6×5=30)

प्रतिष्ठित

प्रयोग १५

कम-पेच २१८८ वा. (८)

कम-पेच २१८८ वा. (८)

- ၁၂၆၈ ခုနှစ်

- Write five drugs having Deepan Karma and Explain 'Chitrak' in detail.

03232A

Second B.A.M.S. (2012), Winter 2015
RASASHASTRA EVAM BHAISHAJYA KALPANA – I

Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All** questions are **compulsory**.
 - 4) The number to the **right** indicates **full** marks.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A

(45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3=15)

Short answer question (any five out of six) :

a) शोधन व मारणाचे रसशास्त्रातील महत्व स्पष्ट करा.

Explain importance of Shodhana and Marana in Rasashastra.

b) गंधकद्रुती निर्माण विधी व आमायिक प्रयोग लिहा.

Write the method of preparation and therapeutic uses of Gandhakdruti.

c) हेमगर्भपोट्टलीचा निर्माण विधी व उपयोग लिहा.

Write the method of preparation and therapeutic uses of Hemgarbhapottali.

d) वज्राचा शोधन व मारण विधी लिहा.

Write the method of shodhana and marana of Vajra.

e) द्रुती लक्षण लिहा.

Describe Druti lakshanas.

f) यंत्र परिभाषा लिहून पाताल यंत्र वर्णन करा.

Write the definition of Yantra and explain Patal yantra.

P.T.O.

03232A

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5 = 30)

Short Answer Question (any six out of seven) :

- अभ्रक शोधन, धान्याभ्रक विधी, भस्म निर्माण विधि वर्णन करा.
Describe method of shodhana, Dhanyabhrak and Bhasma of Abhrak.
- पारदाचे ग्राह्याग्राह्यत्व, गति व दोष वर्णन करा.
Explain Grahyagrahyatva, Gati and Doshas of Parada.
- पुट परिभाषा सांगून गजपुट व विद्युतभट्टी यातील साध्यभेद वर्णन करा.
Define puta and explain similarities and differences between Gajaputa and Electric furnace.
- मूषा परिभाषा सांगून वृन्ताकमूषेचे वर्णन करा.
Define Musha and explain Vrintakmusha.
- जारणा व मूर्च्छना भेद वर्णन करा.
Explain differences between Jarana and Murchchana.
- हरताल द्रव्याचे शोधन व मारण वर्णन करा.
Describe method of Shodhan and Maran of Haratal.
- हिंगुलोत्थ पारद निर्माण विधि वर्णन करा.
Describe the process of Hingulotha Farad.

SECTION -- B

(45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15 = 45)

Long answer question (any three out of four) :

- महारासांची नावे, रा.सूत्र सांगून शिलाजतु, पर्यायी नावे, शोधन, ग्राह्याग्राह्यत्व, आमयिक प्रयोग, उपयोग, मात्रा वर्णन करा.
Describe name of Maharasa Dravyas, their chemical formula. Explain synonyms, shodhan, Grahyagrahyatva, therapeutic uses, doses of Shilajatu.
- परपटी कल्पना थोडक्यात वर्णन करून ताम्रपरपटी घटक द्रव्ये निर्माण प्रक्रिया, उपयोग वर्णन करा.
Define Parpati Kalpana briefly and explain ingredients method of preparation, uses of Tamra parpati
- धातु भस्मांचे परीक्षण, सिद्धी लक्षण, प्रमाणीकरण, मात्रा व उपयोग वर्णन करा.
Describe testing, signs of quality, standardization, therapeutic dose, uses of Dhatu bhasmas.
- आरोग्यवर्धिनी व श्वासकुठार या कल्पांचे घटकद्रव्ये, निर्माणविधि, सेवन कालावधी, मात्रा व उपयोग वर्णन करा.
Describe contents, method of preparation, duration of consumption, therapeutic dose and use of Arogyavardhini and Swaskuthar Rasa.

03232 B

Second B.A.M.S. (2012), Winter 2015
RASASHASTRA EVAM BHAISHAJYA KALPANA – II

Duration: 3 Hours

Total Marks : 90

Instructions :

- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
- 2) Do not write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
- 3) **All questions are compulsory.**
- 4) The number to the **right** indicates **full marks**.
- 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
- 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any question paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A

(45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3=15)

Short answer question (any five out of six) :

a) धूमपान वर्णन करा.

Describe Dhumpaana.

b) गुडूची सत्व वर्णन करा.

Describe Guduchi satva.

c) हिंवाष्टक चूर्ण घटकद्रव्ये व उपयोग लिहा.

Describe ingredients of Hingvashtak churna and it's uses.

d) नस्याचे प्रकार लिहून अवपिडन नस्य वर्णन करा.

Write the types of Nasya and describe Avapidana Nasya.

e) शतधौत घृत निर्माण व उपयोग लिहा.

Write Shatdhaut Ghrut nirman and uses.

f) नेत्रोपचारार्थ कल्पनांची नावे लिहून आश्चोतन वर्णन करा.

Write the names of Netraupcharartha Kalpanas (Ophthalmic preparations) and describe Ashchyotana.

P.T.O.

03232 B

www.FirstRanker.com

www.FirstRanker.com

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer question (any six out of seven) :

a) दशांगलेप घटकद्रव्ये, निर्माणविधी व उपयोग लिहा.

Describe ingredients, nirmanvidhi and uses of Dashang Lep.

b) कवल, गंडूष व प्रतिसारण वर्णन करा.

Describe Kavala, Gandoosha and Pratisaran.

c) औषध व प्रसाधने कायदा, 1940 व अधिनियम 1945 संदर्भात थोडक्यात माहिती लिहा.

Write in brief the introduction of Drug and Cosmetics Act, 1940 and Rules, 1945.

d) द्राक्षारिष्ट या कल्पाचे घटकद्रव्ये, निर्माणविधि, मात्रा व उपयोग लिहा.

Write the ingredients, manufacturing process, dose and uses of Draksharishta.

e) क्षार व क्षारसूत्र निर्माणविधि लिहा.

Write the method of preparation of Kshara and Ksharasutra.

f) औषध सेवनकाल वर्णन करा.

Describe Aushadh sevankaala.

g) अवलेह-व्याख्या, सिद्धि लक्षणे व मात्रा वर्णन करा.

Define Avaleha, describe its siddhi lakshanas and dose.

SECTION - B

(45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four) :

a) बस्ति कल्पना सविस्तर वर्णन करा.

Describe Basti Kalpana in detail.

b) खालील औषधी कल्पांची घटकद्रव्ये, निर्माणविधी व उपयोग लिहा.

१) दशमूलारिष्ट

२) संजीवनी वटी

३) अमृता सत्व

४) नारिकेल लवण

Write ingredients, Nirmanvidhi and uses of following Aushadhi Kalpas.

1) Dashmularishta

2) Sanjivani vati

3) Amruta Satva

4) Narikel Lavan

c) पंचविध कषाय कल्पनांची नावे लिहून क्वाथ कल्पना, प्रमथ्या व क्षीरपाक कल्पना सविस्तर वर्णन करा.

Write the names of Panchavidha Kashaya Kalpana and describe Kwatha Kalpana, Pramathya and Ksheerpaka Kalpana in detail.

d) स्नेहपाक-व्याख्या, स्नेहपाक प्रकार, स्नेहसिद्धि लक्षणे लिहून त्रिफळा घृत या कल्पाचे घटकद्रव्ये, निर्माणविधि व उपयोग लिहा.

Define Snehapaka, describe types of Snehapaka, Snehasiddhi lakshanas and the ingredients, manufacturing process and uses of Triphala Ghruta.

03233

Second B.A.M.S. (2012), Winter 2015
AGADTANTRA, VYAVAHAR-AYURVED EVUM VIDHIVADYAK

Duration : 3 Hours

Total Marks : 90

- Instructions :**
- 1) Use **blue/black** ball point pen only.
 - 2) **Do not** write anything on the **blank portion of the question paper**. If written anything, such type of act will be considered as an attempt to resort to unfair means.
 - 3) **All questions are compulsory.**
 - 4) The number to the **right** indicates **full marks**.
 - 5) Draw diagrams **wherever** necessary.
 - 6) Distribution of syllabus in Question Paper is only meant to cover entire syllabus within the stipulated frame. The Question Paper pattern is a mere guideline. Questions can be asked from any paper's syllabus into any Question Paper. Students cannot claim that the Question is out of syllabus. As it is only for the placement sake, the distribution has been done.

SECTION – A

(45 Marks)

1. लघुत्तरी प्रश्न (सहापैकी कोणतेही पाच) :

(5×3 =15)Short answer question (**any five** out of six) :

- a) आधुनिक शास्त्रानुसार प्रतिविष म्हणजे काय ते लिहून त्याचे प्रकार लिहा.
Define Antidote as per Modern Science and write down its type.
- b) दूषीविषाची व्याख्या लिहून त्याची लक्षणे लिहा.
Define Dooshivisha and write sign symptoms of Dooshivisha.
- c) अरिष्टबंधन वर्णन करा.
Describe Arishthabandhan (application of Torniquete).
- d) दग्ध व्रणाचे आधुनिक शास्त्रानुसार प्रकार लिहा.
Write down types of thermal injuries as per modern science.
- e) हाताच्या ठश्यांचे प्रकार लिहून त्याचे न्यायवैद्यकीय महत्त्व लिहा.
Write types of finger prints and gives its medico-legal importance.
- f) मृत्युत्तर नेत्रातील बदल लिहा.
Write the changes of eyes after death.

P.T.O.

03233

2. लघुत्तरी प्रश्न (सातपैकी कोणतेही सहा) :

(6×5=30)

Short answer question (any six out of seven) :

a) जयपाल विषाक्ततेची लक्षणे लिहा.

Write down signs of Jaipal poisoning.

b) केरोसीन विषाक्ततेची लक्षणे व आधुनिक शास्त्रानुसार चिकित्सा वर्णन करा.

Write the symptoms and treatment of Kerosene poisoning as per modern science.

c) नाग धातूची विष लक्षणे लिहा.

Write down the symptoms of chronic lead poisoning.

d) छिन्न व्रणाची माहिती लिहा.

Write down incised wound.

e) गलउद्बन्धन (फाशी) व कण्ठपीडन यातील फरक स्पष्ट करा.

Write the difference between hanging and strangulation.

f) न्यायालयांचे प्रकार व अधिकार लिहा.

Write down types and powers of the Courts.

g) भा.दं.वि. कलम ३७५ अन्वये बलात्काराची व्याख्या लिहा.

Write down definition of rape as per Section 375 of IPC.

SECTION – B

(45 Marks)

3. दीर्घोत्तरी प्रश्न (चारपैकी कोणतेही तीन) :

(3×15=45)

Long answer question (any three out of four) :

a) वत्सनाभ या विषद्रव्याची मारक मात्रा, मारक काल, विषाक्तता लक्षणे, चिकित्सा, मृत्युंतर स्वरूप न्यायवैद्यकीय महत्त्व वर्णन करा.

Describe fatal dose, fatal period, sign symptoms of poisoning, treatment, postmortem appearances and medico-legal importance of Vatsanabha (Aconitum ferox).

b) आयुर्वेद शास्त्रानुसार सविष सर्पांचे प्रकार लिहून त्यांची लक्षणे व चिकित्सा सविस्तर लिहा.

Describe types of poisonous snakes, their symptoms and treatment according to Ayurvedic science.

c) वयाचे न्यायवैद्यकीय महत्त्व सविस्तर लिहा.

Write in detail medico-legal importance of age.

d) समन्स म्हणजे काय ? ते लिहून न्यायालयीन प्रक्रियेचे सविस्तर वर्णन करा.

Define summons and describe court procedure in detail.